

UVODNA RIJEČ DEKANA

Dr Celestin Tomić

Preuzvišeni oci nadbiskupi i biskupi, redovnički provincijali, predstavnici prvostolnog kaptola zagrebačkog, draga braćo svećenici, dragi gosti i prijatelji, sve vas topla i iskreno pozdravljam Pavlovim pozdravom: Milost vam i mir od Boga, Oca našega i Isusa Krista, Gospodina i Spasitelja našega i Duha Svetoga, posvetitelja.

Zahvaljujem od srca vama, braćo svećenici, koje snijeg i led nije okovao, nego ste uz ne male žrtve ostavili svoja topla ognjišta i dohrlili i iz dalekih krajeva u naš Zagreb na ovaj Teološko-pastoralni tjedan što ga već po dvadeseti put priređuje Katolički bogoslovni fakultet kao mogućnost za permanentno obrazovanje klera. Sakupili smo se u Duhu da najprije produbimo svoju međusobnu bratsku povezanost molitve, života i rada. Ovi naši sastanci svjedoče da želimo biti jedno, da bismo porušili neke podvojenosti, barijere i nezainteresiranosti jednih za druge, da ne budemo sitne, uske, ukrućene duše, već zaista svećeničke velikodušne, prijateljske, raspoložive prema svima i svakome, posebno prema malenima, potrebnima i otuđenima. Sabrali smo se da uzajamno u bratskoj otvorenosti izmijenimo svoje misli, svoja iskustva, svoja stremljenja te u četverodnevnom drugovanju, razmišljanju, produbljivanju sidemo na izvore našeg postojanja i života, te nanovo osmislimo dubljim i svježim istinama i saznanjima naš životni put, odviše uhodan i običan, novim svjetlom i žarom koje će Duh Sveti sigurno uliti u naša srca ako mu se posvema otvorimo.

Ovogodišnji Teološko-pastoralni tjedan odvija se u znaku nekoliko obljetnica koje za nas nisu bez značenja. Prije svega: ovo je dvadeseti teološki pastoralni tjedan. Sa zahvalnošću spominjemo i ističemo sretnu inicijativu tadašnjeg zagrebačkog nadbiskupa, sada pročelnika Kongregacije za nauk vjere, kardinala dra Franju Šepera koji je svojim pismom od 5. XI. 1959. potakao Vijeće Bogoslovnog fakulteta na ovu inicijativu, koja je prvi put bila ostvarena između 21. i 24. veljače 1961.

Među anonimnim inicijatorima koji su u ono vrijeme pošli svome nadbiskupu s osjećajem pijeteta izdvajam dra Ivana Škrebline, čovjeka vjere i molitve, tihog i marljivog pastoralnog radnika, uzor-svećenika i zauzetog profesora na našem Fa-

kultetu, koji je već zamijenio ovaj život s boljim u Kristu. On nas je mnogo zadužio svojim brojnim pothvatima, od kojih posebno treba naglasiti Katehetski institut.

Ne smijem izostaviti ni drugog profesora našeg Fakulteta, dra Dragutina Kniewalda, toliko zaslužna za razvoj pastorala u našem narodu, koji nam je svima dobro poznat. Njima i svima zaslužnim profesorima i prijateljima koji u Kristu počivaju neka Gospodin bude pokoj, radost i svjetlost!

Radosno se spominjemo obljetnica osoba koje su s Bogoslovnim fakultetom i ovim Tjednom napose vezane. To su najprije kardinal dr Franjo Šeper, koji je 21. rujna minule godine proslavio 25. obljetnicu biskupskog posvećenja, a ove godine u rujnu navršava 75. godinu života, a u listopadu slavi svoj zlatomisnički jubilej.

Spominjemo radosno i jubileje dra Franje Kuharića, nadbiskupa zagrebačkog i velikog kancelara našeg Fakulteta. Na Uskrs minule godine on je navršio 60. godina života, a 3. svibnja slavio je 15. godišnjicu svoga biskupskog posvećenja, dok ove godine u lipnju navršava 10. godina upravljanja zagrebačkom nadbiskupijom. Posebno – u ovoj prilici – zahvaljujem ovdje nazočnome Nadbiskupu i Velikom kancelaru za sve što je učinio da ovi naši skupovi na Šalati budu obilježeni duhom crkvenosti i iskrenoga bratstva. Od 1965. godine nikada nije nedostajala njegova pastirska i očinska prisutnost i biskupska riječ na ovim skupovima.

Nadamo se da će Bogoslovska smotra obilježiti ove jubileje.

Sve je ovo prilika za radost, a napose za zahvalnost Bogu Trojedinom.

Tema ovog Tjedna jest: Može li Crkva danas služiti čovjeku?! Ova je tema bila izabrana nakon dulje rasprave na susretu profesora Bogoslovije u travnju prošle godine u Lovranu, a prihvatilo ju je Fakultetsko vijeće. Tema je vrlo aktualna i važna. Čovjek, goli, konkretni, osoba, danas je često žrtva ideja, vlasti i struktura, izranjen i napola mrtav u našem potrošačkom društvu, sapet i uzet u tehničaranoj i urbaniziranoj sredini. On postaje broj, kotač, predmet, gubi svoje dostojanstvo. svoju veličinu, svoju usmjerenost i svoj identitet. U stravičnim i jezivim događajima u koje je uronjen, čovjek dvadesetog vijeka podsjeća na evanđeoskog hodočasnika kojega su razbojnici svukli, izranili i ostavili polumrtva. Ili na onog uzetog kod Ovčjih vratiju u Jeruzalemu koji nije imao nikoga da ga uroni u ribnjak, da mu donese spasenje.

Objava nam na sav glas od početka do kraja izvikuje: Bogu nitko nije nevažan. Njemu nije svejedno jesmo li mi sretni ili nesretni, vjerni ili nevjerni, živi ili mrtvi. Bog nam se objavljuje kao onaj koji je za druge, za nas, za svakoga od nas, za čovjeka. To je tajna njegova imena (Jahve) koje objavljuje Mojsiju. Otkriva se u Starom zavjetu kao ljubav milosrdna, milosna, darežljiva. „Srce mi je uznemireno, uzavrela mi utroba”, otkriva se proroku Hošaji (Hš 11,8). On želi čovjeka vezati „uzetima za ljude”, privlačiti „konopcima ljubavi” (11,4) „u nežnosti i ljubavi”.

U Kristu, utjelovljenoj Božjoj riječi to postaje vidljivo i opipljivo. „Sin čovječji nije došao da bude služen, nego da služi i život svoj dade kao otkupninu za mnoge.” (Mk 10,45). Prošao je zemljom čineći dobro i liječeći svaku bol. Uzeo je na ramena čovjeka ostavljena polumrtva na putu, ponio ga na svojim leđima i vratio mu život; uzetom čovjeku vratio zdravlje; mrtvom Lazaru darovao život. Apostol

zato kliče: „Pojavila se dobrostivost i čovjekoljublje Spasitelja našega Boga!” (Tit 3,4)

Čovjek je povlašteno mjesto prisutnosti, objave, djelovanja Božjega, i to potencijalno svaki čovjek, a posebno kršćanin. On u sebi osjeća Božje djelovanje i prisutnost. Crkva osjeća da to treba posebno naglasiti u ovo naše vrijeme kad čovjek, taj goli čovjek, na raznim razinama doživljava stravično ispražnjenje, obesćenjenje, otuđenje svoje osobe i svojeg dostojanstva. Crkva je svjesna da je njeno poslanje slijediti Krista, učiniti prisutnim i opipljivim ovu čovjekoljubivost Boga u djelovanju; da je to jezgra kršćanskog poslanja u potpunosti i integralnosti, da je to specifični i bitni zadatak Crkve. To potvrđuju dokumenti II. vatikanskog koncila, koncilskih papa i posebno današnjeg pape Ivana Pavla II. Njegova prva enciklika *Redemptor hominis – Otkupitelj čovjeka* želi nama i svemu svijetu poručiti da je Crkva za čovjeka! To isto naglašuje i u *Poruci* u povodu 13. svjetskog dana mira: „Istina, snaga mira”. Opet je čovjek u žarištu te poruke, čovjek koji je izložen nasilju, ne priznat i ne poštovan, čovjek u koga se ne vjeruje, nad kojim se gubi nada, posebno ako je naš protivnik. Papa svojom porukom želi osloboditi čovjeka od svih strahova i otuđenosti. On ponire u srž drame ljudskog života i daje hrabra i stvaralačka rješenja: samo Istina potpuno oslobađa čovjeka, donosi mu mir – i to Istina koja je Isus Krist (Iv 8,32). Sve poziva da „istinujući u ljubavi poradimo da sve uzraste u Njega, koji je Glava, Krist” (Ef 4,15).

Stoga cilj i svake teologije i ovog Tjedna jest čovjek. Temeljna teološka postavka jest istinito čovječstvo. Sva naša nastojanja i proučavanja postoje zato da čovjek postane zaista čovjek, slobodno i radosno Božje dijete. Čovjek to ne može postići sam svojim silama, nego samo po Kristovoj milosti i snazi njegova Duha.

Rad Tjedna odvijat će se kroz predavanja i studijski rad po grupama. U predavanjima bit će razrađeni neki vidovi koji osvjetljaju temu Tjedna: Crkva i čovjek u novijim crkvenim dokumentima i biblijskoj poruci; zatim u raznim pastoralnim, sociološkim, psihološkim, kulturnim vidovima. Radit će se u osam radnih grupa, a radom će voditi animatori, teolozi stručnjaci za određenu temu radne grupe. Rad po grupama je studijski rad, težak i naporan, ali prihvaćen s ljubavlju donosi obilne plodove.

Naš susret neće biti samo u drugovanju, slušanju predavanja i studijskoj zauzetosti, nego i u skupnom moljenju i zahvaljivanju Bogu u Duhu Svetom. Sastavni dio našeg sastajanja je i svečano euharistijsko slavlje. Prvog i četvrtog dana (to je novost!) euharistijsko će slavlje predvoditi nadbiskup i veliki kancelar dr Franjo Kuharić i upraviti nam svoju riječ topline i nade. Drugog dana euharistijsko će slavlje predvoditi i održati homiliju mons. Josip Arnerić, biskup šibenski. Treći dan euharistiju će predvoditi i homiliju održati nadbiskup mons. Josip Pavlišić, metropolit i nadbiskup riječki. Svima topla hvala!

S radošću pozdravljam ovdje prisutne oce nadbiskupe i biskupe: preuzvišenog gospodina zagrebačkog nadbiskupa mons. Franju Kuharića, nadbiskupa zadarskog mons. Marija Oblaka, nadbiskupa riječkog i metropolitu mons. Josipa Pavlišića, biskupa šibenskog mons. Josipa Arnerića, biskupa dakovačkog mons. Ćirila Kosa, biskupa mons. Joakima Segedi; sve redovničke provincijale; predstavnike prvostolnog kaptola zagrebačkog i svih ostalih kaptola; predstavnike

naših bogoslovija: Atilirane teologije u Splitu, bogoslovija u Sarajevu, u Rijeci, u Đakovu i Makarskoj.

Pozdravljam toplo i radosno predstavnike i drage goste iz drugih kršćanskih zajednica koji su nas počastili svojom nazočnošću: predstavnika pravoslavne Crkve g. Jovana Nikolića, protojereja koji zastupa svog preosveštenog episkopa lepanskog Jovana Pavlovića, administratora pravoslavne metropolije zagrebačke, vikara njegove svetosti patrijarha Germana, koji bi rado bio došao na ovaj naš skup ali je službeno zapriječen.

Pozdravljam srdačno gospodina đra Dojč, predstavnika evangeličke crkve; đra Josipa Heraka, predstavnika baptističke Crkve. Obojica u isto vrijeme predstavljaju i svoj teološki fakultet „Matija Flačić Ilirik” u Zagrebu. Pozdravljam mag. Petera Kuzmiča, direktora Biblijskog teološkog instituta u Zagrebu i predstavnika Kristove pentekostalne crkve.

Poslanje Krista i Crkve ima izvor u samom Božjem srcu, a ostvaruje se zauzetom prisutnošću njegova Svetoga Duha. Zato i započinjemo ovaj studijski Tjedan u ime Presvetog Trojstva koje je izvor tog poslanja. Nek' nas Gospodin blagoslovi i čuva, neka nas licem svojim obasja, milostiv nam bude; neka pogled svoj svrati na nas i mir nam donese (usp. Br 6, 22–26)!

Molimo Božju majku Mariju da i mi po njenu primjeru i zagovoru „u sebi pohranimo sve ove događaje i prebiremo ih u svom srcu” (Lk 2,19).

Time proglašavam ovaj studijski Tjedan otvorenim.